

Badanie gleby na działce i w ogrodzie pozwala stosować nawozy zgodnie z zasadą „tak dużo, jak to konieczne i tak mało, jak to możliwe”

Wiedza na temat odczynu i zasobności gleby na działce i w ogrodzie to droga do uzyskania lepszych plonów warzyw i owoców oraz cieszących pięknym wyglądem i estetyką roślin ozdobnych a także gęstych, soczycie zielonych trawników.

dr inż. Elżbieta Kaczyńska

Główny Specjalista Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Olsztynie

Wiedza na temat odczynu i zasobności gleby na działce i w ogrodzie to droga do uzyskania lepszych plonów warzyw i owoców oraz cieszących pięknym wyglądem i estetyką roślin ozdobnych a także gęstych, soczycie zielonych trawników.

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Olsztynie **na rzecz ogrodnictwa** wykonuje analizy:

- gleb z upraw polowych i sadowniczych w zakresie kwasowości (pH) i zawartości form przyswajalnych składników pokarmowych (azotu, fosforu, potasu, magnezu, boru, miedzi, manganu, cynku, żelaza);
- gleb, ziem i podłoży ogrodniczych na zasobność w składniki pokarmowe oraz zakwaszenie i zasolenie oraz chlorki;
- warzyw i owoców na zawartość azotanów.

Ponadto opracowuje:

- zalecenia nawozowe dla upraw sadowniczych i warzywniczych oraz trawników i roślin ozdobnych

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.oschr.olsztyn.pl

Odczyn to ważny i podstawowy wskaźnik żyzności gleby, niestety zbyt często bagatelizowany przez działkowców i ogrodników. Przy odpowiednim pH gleby, rośliny nie tylko lepiej rosną, ale i estetyczniej wyglądają. Doprowadzenie do odpowiedniego odczynu gleby

przed sadzeniem/siewem roślin to pierwszy krok do optymalnego odżywienia roślin. W glebie o nieodpowiednim odczynie pobieranie składników jest utrudnione, nawet jeżeli ich poziom jest luksusowy rośliny mogą cierpieć z powodu niedoborów.

Wyniki zaprezentowanej analizy (tab. 1) wskazują na stanowczo za wysoki odczyn dla trawników. Przy wysokim pH składniki pokarmowe są słabo pobierane przez korzenie. Pod wpływem wysokiego odczynu również część składników ulega uwstecznieniu i tym samym staje się niedostępna dla roślin. W takiej sytuacji trawy mają słabo rozwinięty system korzeniowy i są niedostatecznie odżywione. Porost traw słabnie, nie krzewią się i w konsekwencji następuje ich żółknięcie i wypadanie (mgr inż. Sandra Samsel).

Większość roślin ogrodniczych wymaga odczynu od lekko kwaśnego do obojętnego (pH od 6,0 do 7,2). Są gatunki, jak borówka amerykańska, wrzosy, rododendrony czy azalie, które wymagają gleb kwaśnych (o pH od 4,0 do nieco ponad 5,0). Tymczasem z danych oschr wynika, że znaczna część badanych gleb z ogrodów działkowych i przydomowych jest przewapnowana (pH tych gleb często osiąga wartość 8,0, a poziom wapnia przekracza 3000 mg Ca/dm³ gleby). Na takich stanowiskach niewiele roślin ma szansę na normalny wzrost i wydanie plonu, a rośliny ozdobne (zwłaszcza iglaki) opanowują choroby. Na glebach przewapnowanych zmniejsza się dostępność dla roślin fosforu i większości mikroele-

mentów. Na częściach nadziemnych roślin, zwłaszcza na liściach pojawiają się chlorotyczne przebarwienia, a na trawnikach (podobnie jak na glebach zbyt kwaśnych) mchy. **Dlatego wapnowanie gleb należy przeprowadzać tylko wtedy, gdy wskazują na to wyniki analizy gleby, a dawki wapna powinny wynikać z aktualnego pH i związłości gleby.**

Analiza gleby jest konieczna przed założeniem uprawy, a także gdy obserwujemy nieprawidłowości we wzroście i rozwoju roślin w uprawach już istniejących, ale bezwzględnie przed zastosowaniem środków zaradczych typu wapnowanie czy nawożenie.

Niechęć do badania zasobności gleby jest często wynikiem niedostatecznej wiedzy ogrodników na temat racjonalnego nawożenia. Natomiast stosowanie nawozów na tzw. „oko” i często zupełnie bez potrzeby ma wiele negatywnych skutków i generuje niepotrzebne koszty. Nawożenie mineralne należy stosować po to, żeby uzupełnić niedobory składników pokarmowych w glebie.

Analizę gleby, ziemi i podłoży ogrodniczych oraz opracowanie zaleceń nawozowych dla upraw sadowniczych, warzywniczych a także trawników i roślin ozdobnych można zlecić Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Olsztynie. Popularną wśród profesjonalnych rolników i ogrodników zasadą: „**Tak dużo nawozów, jak to konieczne i tak mało, jak to możliwe**” - warto stosować także w ogrodach działkowych i ogródkach przydomowych.

Tabela 1. Wyniki badań - próbka gleby pobrana z trawnika. Cel analizy: wyjaśnienie złego stanu roślin, ustalenie nawożenia pogłównego.

Numer próbki lub jej oznaczenie	Parametry	pH w H ₂ O	Zasolenie w g/dm ³	N-NO ₃	P fosfor	K potas	Ca	Mg	Cl
				azot azotanowy	(mg/dm ³ gleby)	wapń	magnez	chlor	
	Zakresy optymalne	5,5-6,5	jak najniższe	60-120	40-80	150-250	1000 - 2000	50-100	jak najniższe
1	Wyniki analizy	7,79	0,07	2	161	72	3925	96	4,0